

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönettel tartozom elsősorban Gál Zita és Máténé Homoki Tünde Tanárnőnek, hogy szakértelmükkel, támogatássukkal hozzájárultak a munkámhoz.

Köszönöm

- a Debreceni Bárczi Gusztáv Egységes Gyógypedagógia Módszertani Intézmény;
- a debreceni Immanuel Otthon;
- a hódmezővásárhelyi Kozmutza Flóra Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Gyermekotthon;
- Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Szociális Intézmény, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Juhar Utcai Tagintézmény;
- a szegedi Karolina Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium;
- a szegedi Rókusi Általános Iskola vezetőinek, gyógypedagógusainak, pedagógusainak, hogy lehetővé tették a kutatásomat.

Továbbá hálás vagyok a szülőknek, amiért válaszaikkal önzetlenül segítették a munkámat.

Végül, de nem utolsó sorban, köszönöm V. Istvánnénak, hogy a mai napig számíthatok a segítségére, bölcs tanácsaira, illetve, hogy évekkal ezelőtt lehetővé tette számomra azt, hogy megismerjem a gyógypedagógia világát.

FELHASZNÁLT IRODALOM

Cole, Michael- Cole, Sheila R. 2006. *Fejlődéslélektan*. Osiris Kiadó. Budapest.

Farkas Péter 2006. *A szeretet közössége: a családszociológia alapjai*. L'Harmattan Kiadó. Budapest.

Hajduska Marianna 2008. *Krízislélektan*. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest.

Hatos Gyula 2008. *Az értelmi akadályozottsággal élő emberek: nevelésük, életük*. APC-Stúdió. Gyula.

Hatos Gyula 2000. *Az értelmileg akadályozott gyermekek az óvodában és az iskolában*. In: Illyés Sándor, dr. (szerk.) *Gyógypedagógiai alapismeretek*. ELTE BGGYFK. Budapest. 409-428.

Kálmán Zsófia, dr. 1995. *Bánatkő*. Bliss Alapítvány Keraban Kiadó. Budapest

Kálmán Zsófia- Könczei György 2002. *A Taigetosztól az esélyegyenlőségig*. Osiris Kiadó. Budapest.

Kolozsváry Judit, dr. 2002. *„Más” gyerek, „Más” szülő, „Más” pedagógus*. Okker Kiadó. Budapest.

Lányiné Engelmayer Ágnes 2009. *Intellektuális képességzavar és pszichés fejlődés*. Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest.

Mesterházy Zsuzsa 2001. *Gyógypedagógiai lexikon*. ELTE BGGYFK. Budapest.

Pálhegyi Ferenc, dr. 1990. *Dinamikus összefüggések a gyógypedagógiai pszichológiában*. In: Pálhegyi Ferenc, dr. (szerk.) *A gyógypedagógiai pszichológia elméleti problémái. Tanulmánygyűjtemény*. Tankönyvkiadó. Budapest. 52-92

Polcz Aline 2000. *Gyászban lenni*. PONT Kiadó. Budapest.

Radványi Katalin 2013. *Legbelső kör: A család*. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest.

Ranschburg Jenő 2004. *Gepárdkölyök*. Urbis Kiadó. Budapest.

Szokolszky Ágnes 2004. *Kutatómunka a pszichológiában*. Osiris Kiadó. Budapest.

Vajda Zsuzsanna 1997. Nevelési stílus. In: Báthory Zoltán, Falus Iván (szerk.) *Pedagógiai lexikon*. Keraban Könyvkiadó. Budapest. 593-594.

Vágó Éva Anna 2006. *Speciális didaktika II*. APC-Stúdió. Gyula.

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet értelmileg akadályozott gyermekek szüleinek

Tisztelt Szülő!

Kardos Dóra vagyok, a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának harmadéves Gyógypedagógia szakos hallgatója. Tudományos Diákköri Munkám témája az értelmileg akadályozott gyermekek családban történő nevelése. Kérem, hogy a kérdőív őszinte kitöltésével járuljon hozzá kutatásom sikerességéhez.

A kitöltés önkéntes és anonim! Az adatokat pusztán statisztikai célra használom fel, azok kutatási és nem diagnosztikai célt szolgálnak! A megadott adatok *azonosításra alkalmatlanok*, a kérdőív kitöltésével hozzájárul, hogy más kutatók számára is hozzáférhetőek legyenek.

Kérem, hogy válaszait karikázással vagy számokkal jelölje!

Köszönöm!

Az Ön neve:

1. Férfi 2. Nő

Az Ön életkora:.....

Családi állapota:

- | | | |
|------------|-------------|-----------------|
| 1. Nőtlen | 4. Elvált | 7. Élettársi |
| 2. Hajadon | 5. Özvegy | kapcsolatban él |
| 3. Házas | 6. Külön él | |

Legmagasabb iskolai végzettsége:

- | | |
|----------------------------|---------------------|
| 1. 8 általános | 4. Főiskola diploma |
| 2. Szakmunkás bizonyítvány | 5. Egyetemi diploma |
| 3. Érettségi | 6. Doktori fokozat |

Lakóhelye:

1. Város 2. Falu 3. Megyeszékhely

Egyéb:.....

Hányan élnek egy háztartásban:..... fő

Kivel él Ön egy háztartásban? (több válasz is megjelölhető)

- | | |
|-----------------------------|---------------------------|
| 1. Házastárssal | 4. Az Ön/ Társa szüleivel |
| 2. Élettárssal | 5. Az Ön /Társa |
| 3. Gyermekével/Gyermekeivel | testvérével/testvéreivel |

Egyéb:.....
.....

Gyerekeinek a száma:

Gyerekeinek az életkora:

Értelmileg akadályozott gyermekeinek száma:

Értelmileg akadályozott gyermeke/ gyermekeinek neme:.....

Értelmileg akadályozott gyermeke/ gyermekeinek életkora:

Értelmileg akadályozott gyermeke/gyermekei hányadik a testvérsorban:.....

Gyermeke születése után mennyi idő telt el a diagnózis közléséig?

Milyen szakember közölte Önnel a diagnózist?

Többi gyermekének van-e gyógypedagógia vagy pszichológia problémája?

1. Van 2. Nincs

Ha van, milyen jellegű?

Mennyi könyvvvel rendelkeznek?

1. Kb 50db alatt 2. Kb. 50 db felett, de 100 db alatt 3. Kb. 100 db felett

Van-e otthon számítógép?

1. Van 2. Nincs

Milyen gyakran járnak közösen nyaralni, kirándulni?

1. Soha 4. Évente kétszer
2. 2-3 évente egyszer 5. Évente többször
3. Évente egyszer

Milyen szabadidős tevékenységeket végeznek, illetve milyen kulturális intézményeket látogatnak? (több válasz is megjelölhető)

1. Színház 5. Futás
2. Mozi 6. Kerékpározás
3. Múzeum 7. Úszás
4. Koncertek 8. Túrázás /kirándulás

Egyéb:.....

Az alábbi állítások kizárólag Önre vonatkoznak. Kérem, karikázással jelölje, hogy Önre milyen mértékben igaz!

1=egyáltalán nem igaz

4= többségében igaz

2=részben igaz

5=teljes mértékben igaz

3=igaz

Életem legnagyobb krízisének akkor mentem keresztül, amikor a szakemberek közölték a gyermekem diagnózisát	1	2	3	4	5
A diagnózis közlésénél nyugodt, támogató környezetet teremtett a szakember	1	2	3	4	5
A körülöttem lévő szakemberek felkészültek voltak, kérdéseimre kielégítő válaszokat kaptam	1	2	3	4	5
Gyakran mondogatom magamnak, hogy ez nem velem történik meg	1	2	3	4	5
Gyermekem születése teljesen megváltoztatta az addigi életstílusunkat (pl. előtte többször kirándultunk, többször jártunk moziba stb.)	1	2	3	4	5
Tisztában vagyok azzal, hogy milyen szociális juttatásokra, kedvezményekre vagyok jogosult	1	2	3	4	5
Kapcsolatot tartok olyan szülőkkel és/ vagy tagja vagyok olyan csoportnak, akik hasonló problémával küzdenek és segítséget tudnak nyújtani	1	2	3	4	5

Kérem, néhány mondatban foglalja össze, hogy hol és hogyan közölték Önnel a gyermeke diagnózisát. (Nem kötelező válaszolni)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mit érzett a diagnózis közlésének pillanatában? (Nem kötelező válaszolni)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A következő állítások bármely emberre igazak lehetnek. Kérem, karikázással jelölje, hogy Önre milyen mértékben igaz! A válaszadásnál gondoljon az *értelmileg akadályozott gyermekére*!

1=egyáltalán nem igaz

4= többségében igaz

2=részből igaz

5=teljes mértékben igaz

3=igaz

Empatikus embernek tartom magam	1	2	3	4	5
Határozott embernek tartom magam	1	2	3	4	5
Könnyen megbirkózom a problémákkal, krízishelyzetekkel	1	2	3	4	5
Elismerem, hogy nekem is vannak hibáim, nem vagyok tökéletes	1	2	3	4	5
Könnyen tudok kompromisszumot kötni	1	2	3	4	5
Kerülöm a konfliktusokat	1	2	3	4	5
Konfliktushelyzetben mindig enyém az utolsó szó	1	2	3	4	5
A családom, barátaim, ismerőseim mindenben támogatnak	1	2	3	4	5
Problémák esetén nem esik nehezemre segítséget kérni másoktól	1	2	3	4	5

Nem szeretem, ha más emberek kényszerűen beleszólnak a gyermekem nevelésébe	1	2	3	4	5
Ha gyermekem állapotával vagy nevelésével kapcsolatban kérdésem van, akkor szakkönyvekből tájékozódok	1	2	3	4	5
Ha gyermekem állapotával, nevelésével kapcsolatban kérdésem van, akkor szakemberek segítségét kérem (pedagógus, gyógypedagógus, orvos, pszichológus stb.)	1	2	3	4	5
Gyermekem iskolai teljesítményét folyamatosan nyomon követem, a pedagógussal rendszeresen konzultálok	1	2	3	4	5
Tájékozott vagyok a legújabb fejlesztő eszközök/ fejlesztési eljárások terén, amelyek eredményesebbé tehetik gyermekem iskolai teljesítményét	1	2	3	4	5
Gyermekem véleményét kikérem az őt vagy a családot érintő kérdésekben (pl. kirándulás)	1	2	3	4	5
Segítek gyermekemnek a problémák megoldásában (pl. barátokkal való konfliktus)	1	2	3	4	5
Minden nap végén megkérdezem gyermekemet, hogy mi történt vele aznap	1	2	3	4	5
Gyermekem által készített rajzok/ tárgyak kitüntetett helyet foglalnak el a lakásban	1	2	3	4	5
Támogatom más felnőttekkel való érintkezését- nem zárom ki a felnőttek beszélgetéséből	1	2	3	4	5
Ösztönzőm, hogy kortársai közül minél több barátot szerezzen	1	2	3	4	5
Támogatom, hogy a barátaival hétvégén is találkozzon	1	2	3	4	5
Gyermekemet önálló cselekedetekre ösztönzőm	1	2	3	4	5
Utasításaimat magyarázattal kísérem	1	2	3	4	5
Gyermekemet rendszeresen bevonom a ház körüli tevékenységbe	1	2	3	4	5
Van olyan házkörüli tevékenység, amely elvégzéséért ő a felelős (pl. heti portörlet, teregetés)	1	2	3	4	5
Elvárom a gyermekemtől, hogy rendet tartson a szobájában	1	2	3	4	5
Elvárom a gyermekemtől, hogy önkiszolgáló tevékenységeit egyedül végezze (pl. mosdóhasználat, étkezés stb.)	1	2	3	4	5
Szorgalmi feladatok/házi feladatok elkészítésében ösztönzőm az	1	2	3	4	5

önállóságra- csak szükség esetén segíték					
Étkezésnél elvárom gyermekemtől az étkezési szokások betartását	1	2	3	4	5
Elvárom, hogy gyermekem illendően köszönjön mindenkinek	1	2	3	4	5
Elvárom, hogy gyermekem használja a „Kérem” és a „Köszönöm” kifejezéseket	1	2	3	4	5
A szabályokat következetesen betartatom	1	2	3	4	5
A család minden tagjára ugyanazok a szabályok vonatkoznak	1	2	3	4	5
Gyermelem környezetében törekszem a személyi és tárgyi állandóságra	1	2	3	4	5
Törekszem az állandó napi ritmus betartására	1	2	3	4	5
Gyermelem nem kívánatos viselkedésére általában tiltással vagy büntetéssel válaszolok	1	2	3	4	5
Gyermelem pozitív megnyilvánulásait, eredményeit tárgyakkal jutalmazom	1	2	3	4	5
Gyermelem pozitív megnyilvánulásait, eredményeit szóbeli dicséréssel jutalmazom	1	2	3	4	5
Mindig elmagyarázom gyermekemnek, hogy miért kapja a büntetést/szidást/ jutalmat/dicséretet	1	2	3	4	5
A jutalmazás, büntetés mértéke mindig arányos a cselekedettel	1	2	3	4	5
A büntetés mértéke sohasem akkora, hogy félelmet/szorongást keltsen a gyermekemben	1	2	3	4	5
Gyermelem rendszeresen kap zsebpénzt jutalmazás céljából	1	2	3	4	5
Gyermekeket valamilyen vallási meggyőződés alapján nevelem	1	2	3	4	5
A családuk életében fontos szerepet játszik a politika (pl.: események nyomon követése, rendszeres beszédtema stb.)	1	2	3	4	5
Elfogadom a más etnikai-, faji-, nemzetiségi- és szexuális beállítottságú embereket	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy gyermekem megismerje a saját kultúráját, hagyományait	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy gyermekem ne csak ismerje, de ápolja is hagyományokat (pl.: húsvéti tojásfestés, néptánc stb.)	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy gyermekem ismerje más emberek	1	2	3	4	5

kultúráját, hagyományait					
Gyermekeket a magyar társadalom által elfogadott erkölcsi-, etikai normái szerint nevelem (pl.: igazat mondjon, ne vegye el más tulajdonát, udvarias legyen stb.)	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom a gyermekem számára a szabadidő hasznos eltöltését	1	2	3	4	5
Korlátozom gyermekem számára a televízió/számítógép előtt eltöltött idő mennyiségét.	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy ne nézzen agresszív tartalmú műsorokat	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy én is kikapcsolódjak	1	2	3	4	5
Az én igényeim elsőbbséget élveznek, mint a gyermekemé	1	2	3	4	5
Úgy érzem, hogy elegendő időt és energiát szánok a családom többi tagjára is	1	2	3	4	5
Családom többi tagjának igényei elsőbbséget élveznek, mint gyermekemé	1	2	3	4	5

Együttműködését köszönöm!

Tisztelettel: Kardos Dóra

2. számú kérdőív tipikus fejlődésmentű gyermekek szüleinek

Tisztelt Szülő!

Kardos Dóra vagyok, a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának harmadéves Gyógypedagógia szakos hallgatója. Tudományos Diákköri Munkám témája a gyermekek családban történő nevelése.

Kérem, hogy a kérdőív őszinte kitöltésével járuljon hozzá kutatásom sikerességéhez.

A kitöltés önkéntes és anonim! Az adatokat pusztán statisztikai célra használom fel, azok kutatási és nem diagnosztikai célt szolgálnak! A megadott adatok *azonosításra alkalmatlanok*, a kérdőív kitöltésével hozzájárul, hogy más kutatók számára is hozzáférhetőek legyenek.

Kérem, hogy válaszait karikázással vagy számokkal jelölje!

Köszönöm!

Az Ön neve:

1. Férfi 2. Nő

Az Ön életkora:.....

Családi állapota:

- | | | |
|------------|-------------|----------------|
| 1. Nőtlen | 4. Elvált | 7. Élettársi |
| 2. Hajadon | 5. Özvegy | kapcsolatba él |
| 3. Házas | 6. Külön él | |

Legmagasabb iskolai végzettsége:

- | | |
|----------------------------|---------------------|
| 1. 8 általános | 4. Főiskola diploma |
| 2. Szakmunkás bizonyítvány | 5. Egyetemi diploma |
| 3. Érettségi | 6. Doktori fokozat |

Lakóhelye:

1. Város 2. Falu 3. Megyeszékhely

Egyéb:.....

Hányan élnek egy háztartásban:..... fő

Kivel él Ön egy háztartásban? (több válasz is megjelölhető)

- | | |
|-----------------------------|---------------------------|
| 1. Házastárssal | 4. Az Ön/ Társa szüleivel |
| 2. Élettárssal | 5. Az Ön /Társa |
| 3. Gyermekével/Gyermekeivel | testvérével/testvéreivel |

Egyéb:.....
.....

Gyermekek a száma:

Gyermeke/gyermekai életkora:

Gyermeke/gyermekai neme:

Mennyi könyvvvel rendelkeznek?

1. Kb 50db alatt 2. Kb. 50 db felett, de 100 db alatt 3. Kb. 100 db felett

Van-e otthon számítógép?

1. Van 2. Nincs

Milyen gyakran járnak közösen nyaralni, kirándulni?

- | | |
|-----------------------|--------------------|
| 1. Soha | 4. Évente kétszer |
| 2. 2-3 évente egyszer | 5. Évente többször |
| 3. Évente egyszer | |

Milyen szabadidős tevékenységeket végeznek, illetve milyen kulturális intézményeket látogatnak? (több válasz is megjelölhető)

- | | |
|--------------|------------------------|
| 1. Színház | 5. Futás |
| 2. Mozi | 6. Kerékpározás |
| 3. Múzeum | 7. Úszás |
| 4. Koncertek | 8. Túrázás /kirándulás |

Egyéb:.....

A következő állítások bármely emberre igazak lehetnek. Kérem, karikázással jelölje, hogy Önre milyen mértékben igaz!

1=egyáltalán nem igaz

4= többségében igaz

2=részen igaz

5=teljes mértékben igaz

3=igaz

Empatikus embernek tartom magam	1	2	3	4	5
Határozott embernek tartom magam	1	2	3	4	5
Könnyen megbirkózom a problémákkal, krízishelyzetekkel	1	2	3	4	5
Elismerem, hogy nekem is vannak hibáim, nem vagyok tökéletes	1	2	3	4	5
Könnyen tudok kompromisszumot kötni	1	2	3	4	5
Kerülöm a konfliktusokat	1	2	3	4	5
Konfliktushelyzetben mindig enyém az utolsó szó	1	2	3	4	5
A családom, barátaim, ismerőseim mindenben támogatnak	1	2	3	4	5
Problémák esetén nem esik nehezemre segítséget kérni másoktól	1	2	3	4	5
Nem szeretem, ha más emberek kéretlenül beleszólnak a	1	2	3	4	5

gyermekem nevelésébe					
Ha gyermekem állapotával vagy nevelésével kapcsolatban kérdésem van, akkor szakkönyvekből tájékozódok	1	2	3	4	5
Ha gyermekem állapotával, nevelésével kapcsolatban kérdésem van, akkor szakemberek segítségét kérem (pedagógus, gyógypedagógus, orvos, pszichológus stb.)	1	2	3	4	5
Gyermekeim iskolai teljesítményét folyamatosan nyomon követem, a pedagógussal rendszeresen konzultálok	1	2	3	4	5
Tájékozott vagyok a legújabb fejlesztő eszközök/ fejlesztési eljárások terén, amelyek eredményesebbé tehetik gyermekem iskolai teljesítményét	1	2	3	4	5
Gyermekeim véleményét kikérem az őt vagy a családot érintő kérdésekben (pl. kirándulás)	1	2	3	4	5
Segítek gyermekemnek a problémák megoldásában (pl. barátokkal való konfliktus)	1	2	3	4	5
Minden nap végén megkérdezem gyermekemet, hogy mi történt vele aznap	1	2	3	4	5
Gyermekeim által készített rajzok/ tárgyak kitüntetett helyet foglalnak el a lakásban	1	2	3	4	5
Támogatom más felnőttekkel való érintkezését- nem zárom ki a felnőttek beszélgetéséből	1	2	3	4	5
Ösztönzőm, hogy kortársai közül minél több barátot szerezzen	1	2	3	4	5
Támogatom, hogy a barátaival hétvégén is találkozzon	1	2	3	4	5
Gyermekeimet önálló cselekedetekre ösztönzőm	1	2	3	4	5
Utasításaimat magyarázattal kísérem	1	2	3	4	5
Gyermekeimet rendszeresen bevonom a ház körüli tevékenységbe	1	2	3	4	5
Van olyan házkörüli tevékenység, amely elvégzéséért ő a felelős (pl. heti portörlet, teregetés)	1	2	3	4	5
Elvárom a gyermekeimtől, hogy rendet tartson a szobájában	1	2	3	4	5
Elvárom a gyermekeimtől, hogy önkiszolgáló tevékenységeit egyedül végezze (pl. mosdóhasználat, étkezés stb.)	1	2	3	4	5
Szorgalmi feladatok/házi feladatok elkészítésében ösztönzőm az önállóságra- csak szükség esetén segítek	1	2	3	4	5

Étkezésnél elvárom gyermekemtől az étkezési szokások betartását	1	2	3	4	5
Elvárom, hogy gyermekem illendően köszönjön mindenkinek	1	2	3	4	5
Elvárom, hogy gyermekem használja a „Kérem” és a „Köszönöm” kifejezéseket	1	2	3	4	5
A szabályokat következetesen betartatom	1	2	3	4	5
A család minden tagjára ugyanazok a szabályok vonatkoznak	1	2	3	4	5
Gyermekem környezetében törekszem a személyi és tárgyi állandóságra	1	2	3	4	5
Törekszem az állandó napi ritmus betartására	1	2	3	4	5
Gyermekem nem kíváncsi viselkedésére általában tiltással vagy büntetéssel válaszolok	1	2	3	4	5
Gyermekem pozitív megnyilvánulásait, eredményeit tárgyakkal jutalmazom	1	2	3	4	5
Gyermekem pozitív megnyilvánulásait, eredményeit szóbeli dicsérettel jutalmazom	1	2	3	4	5
Mindig elmagyarázom gyermekemnek, hogy miért kapja a büntetést/szidást/ jutalmat/dicséretet	1	2	3	4	5
A jutalmazás, büntetés mértéke mindig arányos a cselekedettel	1	2	3	4	5
A büntetés mértéke sohasem akkora, hogy félelmet/szorongást keltsen a gyermekemben	1	2	3	4	5
Gyermekem rendszeresen kap zsebpénzt jutalmazás céljából	1	2	3	4	5
Gyermekemet valamilyen vallási meggyőződés alapján nevelem	1	2	3	4	5
A családuk életében fontos szerepet játszik a politika (pl.: események nyomon követése, rendszeres beszédtema stb.)	1	2	3	4	5
Elfogadom a más etnikai-, faji-, nemzetiségi- és szexuális beállítottságú embereket	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy gyermekem megismerje a saját kultúráját, hagyományait	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy gyermekem ne csak ismerje, de ápolja is hagyományokat (pl.: húsvéti tojásfestés, néptánc stb.)	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy gyermekem ismerje más emberek kultúráját, hagyományait	1	2	3	4	5

Gyermekeket a magyar társadalom által elfogadott erkölcsi-, etikai normái szerint neveltem (pl.: igazat mondjon, ne vegye el más tulajdonát, udvarias legyen stb.)	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom a gyermekem számára a szabadidő hasznos eltöltését	1	2	3	4	5
Korlátozom gyermekem számára a televízió/számítógép előtt eltöltött idő mennyiségét.	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy ne nézzon agresszív tartalmú műsorokat	1	2	3	4	5
Fontosnak tartom, hogy én is kikapcsolódjak	1	2	3	4	5
Az én igényeim elsőbbséget élveznek, mint a gyermekemé	1	2	3	4	5
Úgy érzem, hogy elegendő időt és energiát szánok a családom többi tagjára is	1	2	3	4	5
Családom többi tagjának igényei elsőbbséget élveznek, mint gyermekemé	1	2	3	4	5

Együttműködését köszönöm!

Tisztelettel: Kardos Dóra